

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.I.20.226/2011/3. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla a dr. Józsa Zsolt ügyvéd ügyintézésével a dr. Józsa Zsolt Ügyvédi Iroda (címe) által képviselt felperes neve (címe) felperesnek, a dr. Léka Andor ügyvéd ügyintézésével a dr. Léka Ügyvédi Iroda (címe) által képviselt alperes neve (címe) alperes ellen személyiségi jog megsértése miatt indított perében a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 6.P.21.920/2010/15. számú ítélete ellen a felperes részéről 17. sorszámmal előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy térítsen meg az államnak - az illetékes állami adóhatóság felhívására az abban foglalt módon és határidőn belül - 36 000 (harminchatezer) Ft le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

A felperes az alperes anyósa. Az alperes és a felperes gyermeke 2006. augusztus hó 12. napján kötöttek házasságot, melyből 2007. szeptember hó 24. napján gyermekük született. Utolsó közös lakóhelyük a..... szám alatt volt. A házasság megromlása miatt az alperes házastársa a..... Városi Bíróságnál 2009. november hó 27. napján előterjesztett keresetlevelében kérte a házasság felbontását, amely per a 24.P.25.136/2009. szám alatt jelenleg is folyamatban van. A per tárgyát képezi a kiskorú gyermek elhelyezése, valamint a szülő és a gyermek közötti kapcsolattartás szabályozása is. 2010. október hó 16. napján az alperes házastársának kérésére a házastársak közös lakóhelyéül szolgáló ingatlanba költözött a felperes, akivel az alperes érzelmileg feszített, erősen konfliktusos helyzetbe került a házasság felbontása, az ingatlan közös használata, a kiskorú gyermek elhelyezése és a kapcsolattartás miatti vita okán.

A házasság felbontása iránt folyamatban lévő per 2010. október hó 27. napján megtartott tárgyalásán az alperes a felperest érintő alábbi kijelentéseket tette: „Az én és a gyermek élete is pokollá vált, mióta az anyósom odaköltözött hozzánk. Csicskáztnak engem és a gyermeket is. Anyósom a gyermek előtt azt szokta mondani nekem, hogy megsemmisítelek, tönkreteszlek téged... Az anyósom nagyon durván viselkedik velem és a gyermekkel... Az anyósom, illetőleg a felperes felváltva stimulálják a gyermeket... Mióta anyósom is velünk lakik, csöpög belőle a rosszindulat...”.

Az alperes 2010. október hó 17 napján kérelmet terjesztett elő a... Polgármesteri Hivatal Családvédelmi Osztálya Intézményi és Gyámügyi Csoportjánál aziránt, hogy a hatóság a felperest tiltsa el az alperes kiskorú gyermekének látogatásától. A kérelem első bekezdésében az alperes annak célját illetően közölte: „mint **kiskorú K.B.Á.** édesapja bejelentéssel szeretnék élni, és a segítségükhöz folyamodni egy rendkívül súlyos ügyben.” A beadvány további szövegezésében pedig a felperesre vonatkozó alábbi kijelentéseket tette: „Az anyósom, **dr. X** ...immáron sokadik alkalommal veszélyeztette a gyermekemet, kk. **K.B-Á-t** ...amikor az anyósom rendszeresen feljött a lakásunkba és ott engem minden ok nélkül azonnal elkezdi verbálisan és fizikálisan is inzultálni (ordibál, szitkozódik, lökdös, a karomat csavarja) és mindezt a gyermek előtt, aki ilyenkor sír, zokog, odabújik hozzám. Miután **X** beköltözött, ezek az atrocitásai mindennapossá váltak. ...**X** viselkedése túrhetetlen és minősíthetetlen felnőtt emberek között is, hát még ha egy érzékeny lelkivilágú, magát kiszolgáltatottnak érző gyermek a célpontja mindezen inzultusoknak. Legutóbbi alkalommal például békésen ültem otthon a gyermekemmel és mesét olvastam neki. **X** megérkezett, azonnal nekem támadt minden előzmény nélkül és ott a gyermek szeme láttára kitépte erőszakosan a mesekönyvet a kezemből és földhöz vágta. Majd ordibálni kezdett, „takarodj el ebből a lakásból, mert megsemmisítelek, tönkreteszlek...!” ...Mióta **X** beköltözött hozzánk, a gyermek újra bepisil, bekakál, pedig előrehaladás volt korábban a szobatisztaságában. **X** állandóan kritizálja a gyermeket, a gyermek nem tud olyat csinálni, amiért ne szidná le, ne vonná kérdőre a mindössze 3 éves gyermeket!”. A kérelem alapján a Városi Gyámhivatal előtt a 215.584/2010. ügyszámon a felperes és a kiskorú gyermek közötti kapcsolattartás szabályozása ügyében indult eljárás. Ennek során a gyámhivatal arról tájékoztatta az alperest, hogy kérése lehetetlen célra irányul, amire tekintettel az alperes a kérelmét visszavonta, ezért az eljárás megszüntetésre került.

A Önkormányzat Jegyzője Családvédelmi Osztály Intézményi és Gyámügyi Csoportja előtt a 144.618/2010. ügyszám alatt eljárás volt folyamatban az alperes kiskorú gyermeke védelembevételének elrendelése iránt. 2010. november hó 10. napján az alperes, mint ügyfél személyes nyilatkozatot tett, ami a felperest érintően az alábbiakat tartalmazta: „A gyermeket az anyai nagymama és az anya is bántalmazza fizikálisan és verbálisan is. A feleségem betegesen tulajdonának tekinti a gyermeket, és mindent megtesz azért az édesanyja segítségével, hogy elárja és elidegenítse tőlem a gyermeket”. Az elsőfokú hatóság 2010. november hó 22. napján meghozott határozatában elrendelte az alperes kiskorú gyermekének védelembevételét. A határozattal szemben az alperes fellebbezést terjesztett elő 2010. december hó 3. napján, amiben sérelmezte az eljárás lefolytatását és az annak során feltárt bizonyítékok értékelését. Ezzel összefüggésben a felperest érintően egyebek mellett az alábbi kijelentéseket tette: „beköltözött a feleségemmel és

gyermekemmel közös lakóhelyünkre, ahol elviselhetetlen légkört teremt nap, mint nap a 3 éves gyermekem számára. **X** egyértelmű célja ezzel az, hogy a házassági bontóperünkből fakadó közelgő igazságügyi pszichológiai vizsgálatra manipulálja a gyermeket. Ezt a célkitűzését 7 hét alatt teljesítette, ugyanis a gyermeknek azt tanította be, hogy „apa bánt”. ...**X**nek az alaptermészete békétlen, kötekedő, megalázó, összeférhetetlen. A nevezett személy ordibál, szitkozódik, fenyegetőzik a gyermek előtt minden indok nélkül és törekszik arra fizikai és verbális eszközökkel, hogy a gyermek ne érintkezhessen velem, a saját édesapjával. Annyira gátlástalanul teszi ezt, hogy képes kitépni a mesekönyvet a kezemből, amikor én éppen abból olvasok a gyermeknek. ...az édesanyja, **X** az ő segédletével, teljes támogatásával rombolhatja a kiskorú gyermek lelki egészségét és fejlődését, és így manipulálva van a közelgő igazságügyi pszichológiai vizsgálatra. ...a feleségem édesanyja, **X** közel két hónapja beköltözött mindenféle szociális rászorultság nélkül a lakóhelyünkre és minden igyekezetével azon van, hogy megakadályozza a békés együttélést a családukban. Fizikailag is, szóban is folyamatosan inzultálja a gyermeket és engem is.... Vagyis a vezető óvónő is tapasztalja azt a súlyos rombolást a gyermekben, amit **X** felelőtlen otthoni magatartásaival idéz elő... Tehát ismételten az történik, hogy az eljáráson nem kerül megnevezésre **X**, mint a kiskorú veszélyeztetője... Viszont lépten-nyomon megpróbálnák a felelősséget rám hárítani, aki vétlen vagyok, hiszen én otthon senkit sem provokálok és senkit sem inzultálok, ellentétben **X**el.". A Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala másodfokú hatóságként 2011. január hó 12. napján a kiskorú gyermek védelembevételét elrendelő első fokú határozatot megsemmisítette és új eljárás lefolytatását rendelte el, ami jelenleg is folyamatban van.

A felperes a keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes a fenti kijelentéseivel megsértette az emberi méltósághoz, a becsülethez, valamint a jóhírnévhez fűződő személyiségi jogait. Kérte az alperest kötelezni a jogsértés abbahagyására és eltiltani a további jogsértéstől, továbbá az alábbi tartalmú, és az érintett hatóságokhoz is eljuttatandó nyilatkozattal történő elégtételadásra: „Ezúton kérek bocsánatot a felperestől azért, mert írásban és szóban tett hamis tényeket tartalmazó nyilatkozataimmal megsértettem becsületét, emberi méltóságát és jóhírnevét. Kijelentem, hogy valótlan tényközléseimmel hátrányos megítélése céljából őt negatív módon mutattam be. **Dr. K.B.Á.**

Az alperes a felperes keresetének az elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság a 15. sorszám alatt meghozott ítéletében a felperes keresetét elutasította és kötelezte őt, hogy fizessen meg 15 napon belül az alperesnek 15 400 Ft perköltséget, valamint térítsen meg az államnak külön felhívásra 27 000 Ft le nem rótt kereseti illetéket.

Határozatának indokolása szerint a büntetőjogi bírói gyakorlattal (EBH 2004/1011., BH 2004/305., BH 1994/295., BH 2009/135.) maradéktalanul összhangban álló polgári jogi ítélkezési gyakorlat következetes abban a tekintetben, hogy a hatósági eljárás kezdeményezése, úgyszintén a hatósági eljárások során tett nyilatkozatok személyiségi jogvédelmet önmagukban nem alapoznak meg; arra csak akkor adnak alapot, ha a hatósági eljárás kezdeményezésére, valamint a hatósági eljárás során tett nyilatkozatokra

megállapíthatóan és bizonyítottan a rendeltetésszerű joggyakorlás körén kívül eső, visszaélésszerű joggyakorlás keretében kerül sor, illetve ha az adott eljárás tárgyára nem tartozó és személyiségi jogi sérelmet megvalósító többletelemeket tartalmaz. Ennek hiányában a hatósági eljárás kezdeményezése, valamint a hatósági eljárás során tett nyilatkozat, kijelentés és annak tartalma személyiségi jogvédelmet akkor sem alapoz meg, ha a hatósági eljárás kezdeményezésében, illetőleg a hatósági eljárás során előterjesztett nyilatkozatban foglaltak valóságtartalma a vonatkozó eljárás során nem nyert kétségtelen bizonyítást (BDT 2006/1429., EBH 2002/624., BH 2002/223., BH 2004/357., BDT 2007/1664., BDT 2008/1776., Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.280/2010/5., Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.420/2009/8. stb.).

Az alperesnek a per tárgyát képező kijelentései és nyilatkozatai hatósági eljárást kezdeményező beadványban, illetve hatósági eljárásban előterjesztett nyilatkozatban kerültek rögzítésre, azok az adott eljárás tárgyához kapcsolódó releváns nyilatkozatok voltak. A közlések kedvezőtlen színben tüntették fel a felperest, ám ez a közlések tartalmából, az alperes által közölni kívánt tényekből és véleményből szükségszerűen fakadt, ezáltal indokoltnak tekinthetők, viszont ezt meghaladóan kifejezőmódjában bántónak, lekicsinylőnek, lealacsonyítónak, durván sértőnek nem minősültek. Az adott tényállítások valóságtartalmának rekonstruálása pedig a vonatkozó hatósági eljárásra tartozó kérdés, és a személyiségi jogvédelmet önmagában az a körülmény sem alapozza meg, ha az adott hatósági eljárásban az állított tények bizonyítása eredménytelen maradna. Az alperes nyilatkozatai nem minősültek a rendeltetésszerű joggyakorlás körén kívül eső, visszaélésszerűnek minősülő joggyakorlás keretében előterjesztetteknek, mert a folyamatban lévő eljárások a családi kapcsolatok felszámolásához, az ennek körében kialakult konfliktusos helyzethez, valamint és legfőképp az alperes és a felperes gyermeke közös kiskorú gyermekének további sorsához, elhelyezéséhez, a gyermek-szülő, illetőleg a gyermek-nagyszülő közötti kapcsolattartás szabályozásához, valamint a gyermek védelembevételéhez kapcsolódtak. Valamennyi eljárás tárgya szempontjából releváns és a kiskorú gyermek érdekeire figyelemmel hivatalból is bizonyítandó, egyben a hasonló tárgyú ügyekben akár ügydöntő jelentőségű kérdés is lehet a nagyszülői háttér feltérképezése, valamint az e körben feltárható pozitívumok és negatívumok értékelése. Az erre vonatkozóan tett tényállítások és vélemények pedig ebből adódóan az ügy tárgyára tartozó és a rendeltetésszerű joggyakorlás keretében jogszerűen előterjeszthető tényállítások és kijelentések.

Ezek miatt az elsőfokú bíróság a felperes keresetét, mint alaptalant elutasította. Nem várta be a felperes nyilatkozatát az alperes 11. sorszám alatti előkészítő iratában foglaltakra, mert erre a tárgyaláson szünet elrendelésével a felperes részére lehetőséget adott, továbbá az alperes előkészítő irata új tényállási elemeket, bizonyítékokat vagy bizonyítási indítványokat nem tartalmazott. Mellőzte határidő engedélyezését a felperes részére tanúkihallgatás iránti indítványának előterjesztésére, mert a rendelkezésre álló adatok alapján a per érdemben elbírálható volt. A Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte a felperest az alperes perrel felmerült költségeinek megtérítésére, ami a jogszabály szerinti ügyvédi munkadíjat és az alperes által lerótt 2 900 Ft másolatért járó illetéket foglalta magába. A felperest a pervesztessége miatt kötelezte a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt 27 000 Ft kereseti illeték állam javára történő megtérítésére.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben az ítélet megváltoztatásával a keresetének történő helyt adást kérte. Az általa kifogásolt és a szabad véleménynyilvánítás kereteit túllépő alperesi közléseket továbbra is a személyiségi jogait, így a társadalmi értékelését és a megbecsülését durván sértőnek, indokolatlanul bántónak és őt megalázóknak tartja, amivel az alperes a szakmai téren kivívott hazai és nemzetközi elismertséget igyekszik lerombolni. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem adott lehetőséget az alperes előkészítő iratára vonatkozó nyilatkozatának megtételére és a tanúbizonyítási kérelmének előterjesztésére.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

Az ítélet tábla a fellebbezést a Pp. 256/A. §-a (1) bekezdésének f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el, és azt alaptalannak találta a következők szerint:

Az elsőfokú bíróság a tényállást a jogvita elbírálásához szükséges mértékben feltárta, amelyből az irányadó jogszabályok megfelelő alkalmazásával helytálló következtetésre jutott. Az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásával maradéktalanul egyetért anélkül, hogy azt ehelyütt meg kívánná ismételni, ezért az első fokú ítéletet a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése szerint, annak helyes indokai alapján - Pp. 254. §-ának (3) bekezdése - hagyta helyben. A felperes fellebbezésében mindössze az elsőfokú eljárás során előadott és az elsőfokú bíróság által minden tekintetben megválaszolt álláspontját ismételte meg, a fellebbezés ahhoz képest semmilyen novumot nem tartalmazott, ezért az első fokú ítélet indokolásának kiegészítésére sem volt ok. A felperes a fellebbezésében alaptalanul sérelmezte a nyilatkozattétel és a tanúbizonyítási indítvány előterjesztésének lehetőségétől történt megfosztását, az elsőfokú bíróság ezzel összefüggésben is maradéktalanul és meggyőzően eleget tett az indokolási kötelezettségének, valamint megjegyzi az ítélet tábla, hogy a felperes emiatt csupán a sérelmeit hangoztatta, ám annak ellenére azóta sem nyilatkozott a tárgyaláson elhangzottakon túlmenően az alperes 11. sorszám alatti előkészítő iratára és tanúbizonyítási indítványát sem terjesztette elő.

A felperes a fellebbezési eljárásban is pervesztes lett, ám az alperesnek költsége nem merült fel, ezért erről rendelkezni nem kellett. Az eljárás tárgyi illetékfeljegyzési jogos volta - az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 62. §-a (1) bekezdésének f) pontja - miatt le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket a pervesztes felperes ugyanezen törvény 74. §-ának (3) bekezdése értelmében irányadó, a költségmentesség bírósági eljárásban való alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI. 26.) IM számú rendelet 13. §-ának (2) bekezdése alapján köteles megtéríteni külön felhívásra a Pp. 78. §-ának (1) bekezdésére is figyelemmel.

Debrecen, 2011. június hó 1. napján

Dr. Csikiné dr. Gyuranecz Márta s.k. a tanács elnöke, dr. Bakó Pál s.k. előadó bíró, dr. Riczu András s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő